

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

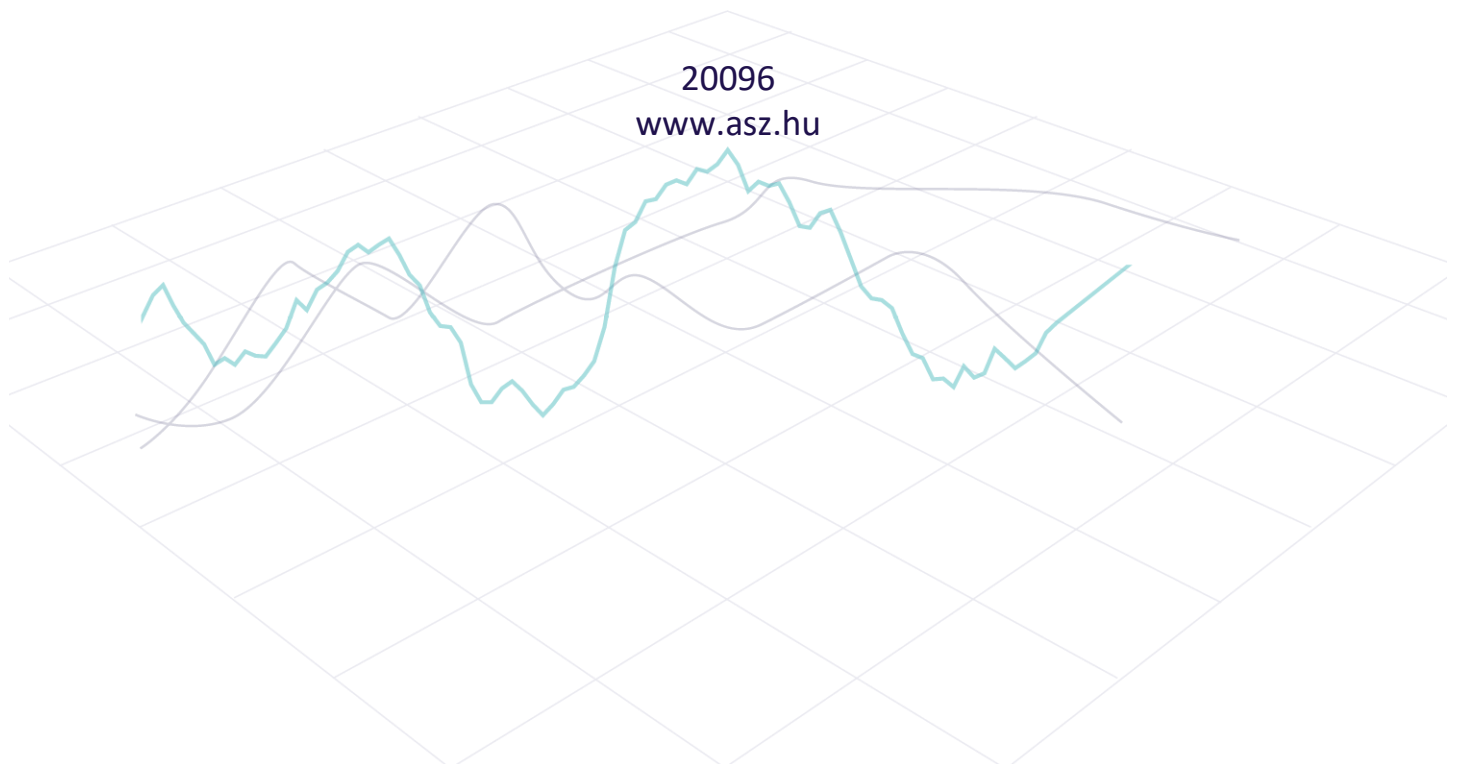
Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány

2020.

20096

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány

2020. 06. hó 25. nap

20096
www.asz.hu

Domokos László
Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

VARGA EDIT felügyeleti vezető

TÓTH MARIANNA felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

HOFMEISTER LÁSZLÓ ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

FEKETE-NAGY ANDRÁS GÁBOR felelős vezető

TÓTPÁL SZABOLCS osztályvezető

IKTATÓSZÁM: EL-2712-001/2020

TÉMASZÁM: 2491

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V083536, V0867122

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	7
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	8
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	9
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI	10
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	11
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	13
■ MELLÉKLETEK.....	15
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	15
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK	17
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	19

ÖSSZEGRZÉS

A nágyocsi székhelyű Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány a 2015-2017 években nem biztosította a szociális humánszolgáltatási közfeladatok ellátására kapott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrizhetőségét. A 2018. évben a költségvetési támogatásokat szabályszerűen az intézményei működtetésére fordította.

Az ellenőrzés társadalmi indokltsága

A szociális gondoskodást igénylők védelme, illetve a köznevelési feladatok ellátása az Alaptörvényben meghatározott, a társadalom szempontjából fontos tevékenységek. Jogszabályok teszik lehetővé, hogy államháztartáson kívüli szervezetek – így például az egyházi fenntartók, alapítványok, gazdasági társaságok, egyesületek – által fenntartott intézmények is végezzenek köznevelési, szociális és gyermekvédelmi feladatokat. Mindehhez a központi költségvetés évente jelentős összegű támogatással járul hozzá. Az államháztartáson kívüli, humánszolgáltatást végző intézmények az igényelt közpénzekből társadalmilag hasznos, közösségteremtő, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységet végeznek, illetve közfeladatokat látnak el.

Az intézményfenntartók ellenőrzésével az Állami Számvevőszék hozzájárul ahhoz, hogy ezen közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is ellenőrizhető, átlátható és elszámoltatható módon használják fel a közfeladatok ellátása során. Az ellenőrzések célja továbbá, hogy a nyilvánosság és az igénybevevők megfelelő tájékoztatást kapjanak az államháztartáson kívüli közfeladatot ellátók működéséről.

Az ÁSZ ellenőrzései arra adnak választ, hogy az intézményfenntartók arra használták-e fel a közpénzeket, amire igényelték.

A szabályszerű gazdálkodás elengedhetetlen a közfeladat ellátás szakmai céljainak megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához.

Főbb megállapítások, következtetések

A Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány számviteli szabályozottsága az ellenőrzött időszakban szabályszerű volt.

A Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány mint Fenntartó¹ a szociális humánszolgáltatási közfeladatait nem önállóan gazdálkodó intézményeiben látta el. Az intézményei által ellátott közfeladatok szenvedélybetegek részére nyújtott támogatott lakhatás, rehabilitációs ellátás és közösségi alapellátás, valamint szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye, idősek otthona és családi bölcsőde működtetése volt. A Fenntartó a 2015-2017. években a könyvvezetésében a kapott költségvetési támogatások felhasználását a jogszabályok által előírt módon nem különítette el a könyvvezetésében, mivel a Fenntartó és a nem önállóan gazdálkodó intézményei gazdálkodásának adatait elkülönítetten, valamint az intézményei által ellátott közfeladatok szerinti bontásban nem rögzítette.

A Fenntartó a 2015-2017. években a szociális humánszolgáltatási közfeladat ellátására kapott költségvetési támogatás felhasználásának a Számv. tv.² 161/A. § (2) bekezdésében előírt ellenőrizhetőségét nem biztosította. Mivel az Atr.³ 16. § (1) bekezdésében foglalt szabályozás ellenére nem gondoskodott arról, hogy a költségvetési támogatások felhasználásának, a Fenntartó és a nem önállóan gazdálkodó intézményei gazdálkodásának elkülönített, feladatonkénti bontásban történő elszámolására az adatok rendelkezésre álljanak. A Fenntartó mindezek alapján az Alaptörvény⁴ 39. cikk (2) bekezdésében foglaltak ellenére a felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodása átláthatóságát nem biztosította.

Ezáltal a Fenntartó nem igazolta, hogy a közpénzt a szociális humánszolgáltatási közfeladat ellátására fordította.

Összegzés

A 2018. évben számviteli nyilvántartásában elkülönítette a saját és humánszolgáltatást végző intézménye gazdálkodását, valamint a költségvetési támogatások felhasználását feladatonkénti bontásban. Ennek következtében biztosította a közpénz felhasználásának elszámoltathatóságát.

Beszámoló készítési kötelezettségének a 2018. évben eleget tett, ezáltal biztosította a gazdálkodás átláthatósága elvének érvényesülését.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak értékelése volt, hogy a nem állami, nem önkormányzati szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány

Az Alapítvány 1989-ben jött létre. Az ellenőrzött időszakban az Alapítvány a szenvedélybetegek ellátását tekintette fő feladatának. Az Alapítvány székhelye, telephelye a Somogy megyei Nágocs községben található. Az ellenőrzött időszakban ellátást biztosított Pécsen és Salgótarjánban is.

A Fenntartó legfőbb szerve az ellenőrzött időszakban a Kuratórium volt. A Fenntartó képviselőjére a kuratórium elnöke volt jogosult, akinek személye az ellenőrzött időszakban nem változott. A Kuratórium működésének törvényességét, tevékenységét három tagú felügyelőbizottság ellenőrizte.

A Fenntartó három intézmény⁵, továbbá két családi bölcsőde⁶ fenntartásával, működtetésével látta el közfeladatait. Az intézmények nem voltak önálló jogi személyek, nem gazdálkodtak önállóan.

A Fenntartó közhasznú jogállással rendelkezik, vállalkozási – építőipari, nyomdaipari, étkeztetési – tevékenységet is végzett az ellenőrzött időszakban.

A Fenntartó a szociális feladatellátáshoz a MÁK⁷ adatai alapján 2015. évben 86,8 M Ft, a 2016. évben 100,3 M Ft, a 2017. évben 115,4 M Ft, a 2018. évben 104,2 M Ft költségvetési támogatásban részesült.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

A szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkori költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások Kvtv.^{1,2,3,4}⁸-ek szerinti előirányzata 2015-2018. években együtt 360 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzések indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ⁹ számos szervezetet még nem ellenőrzött ezen a területen.

Az ÁSZ stratégiájában foglaltak alapján is indokolt az ellenőrzés, amely a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz államháztartáson kívüli felhasználása sem maradhat ellenőrizetlenül. Az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket a nem állami humán fenntartók átlátható módon használják fel a közfeladatok ellátására kötött szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a „jól irányított állam működésének” feltétele.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. – *A szociális humánszolgáltató közfeladatot ellátó államháztartáson kívüli fenntartó szabályszerű működési- és gazdálkodási környezet kialakításával megteremtette-e a költségvetési támogatások átlátható, elszámoltatható igénybevételének, felhasználásának feltételeit?*
2. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó az átvállalt szociális humánszolgáltatási közfeladathoz biztosított költségvetési támogatásokat szabályszerűen fordította-e a humánszolgáltató intézményei működtetésére? Az intézményei működtetéséhez felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolt-e?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| A 2015. január 1-je és 2018. december 31-e közötti időszak.

Az ellenőrzés tárgya

Az ellenőrzés a szociális humánszolgáltatási közfeladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartók humánszolgáltatási közfadatai ellátásához a központi költségvetésből kapott támogatásaik humánszolgáltatási közfeladatokra való fenntartó általi felhasználása szabályszerűségének értékelésére terjedt ki.

Az ellenőrzött szervezet

| Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány

Az ellenőrzés jogalapja

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdésében, valamint az 5. § (3) bekezdésben foglalt előírások adták.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program annak szempontjai, kérdései, az ellenőrzött Időszakban hatályos jogszabályok, a nemzetközi standardokat irányadónak tekintve, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembevételével rendelte elvégezni. A közpénzekkel való felelős gazdálkodás segítésére irányuló javaslatok kidolgozásakor a hatályos jogszabályok voltak irányadók.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ SZMSZ-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította az ÁSZ.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva megfigyelés, *szemle (szemrevételezés)*, kérdésfeltevés (információkérés), valamint elemző eljárással történt.

Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak egyrészt a szakmai program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt minden – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet a kitöltött tanúsítványok, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok elektronikus úton való megküldésével szolgáltatott adatokat, információkat. Az így rendelkezésre bocsátott adatok, információk és a tanúsítványok adatai valódiságának kontrollja az ellenőrzés keretében történt.

Az egységes értelmezést az ellenőrzési program mellékletét képező fogalomtár és rövidítésjegyzék támogatta.

Az ellenőrzést alapvetően a szociális humánszolgáltatások esetében a központi költségvetési támogatások igénylésével, módosításával, felhasználásával, elszámolásával kapcsolatos feladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartóknál/szervezeteinél végezte az ÁSZ.

A szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásaival kapcsolatos, államháztartáson kívüli fenntartó jogszabályokban előírt feladatai betartását, továbbá a központi költségvetési támogatások szabályszerű nyilvántartását ellenőrizte az ÁSZ a Fenntartónál rendelkezésre álló nyilvántartások, beszámolók és egyéb dokumentumok alapján. Az ellenőrzés nem terjedt ki a szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásai igénylése, módosítása, elszámolása valódiságának, megalapozottságának, helyességének – sem a fenntartónál, sem a székhely intézményeinél való – értékelésére (mivel ennek felülvizsgálata, ellenőrzése a finanszírozó jogszabályban előírt feladata, határozatai kiadása előtt). Továbbá nem terjedt ki az ellenőrzés e források intézmények általi szabályszerű felhasználásának értékelésére

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A szociális humánszolgáltató közfeladatot ellátó államháztartáson kívüli fenntartó szabályszerű működési- és gazdálkodási környezet kialakításával megteremtette-e a költségvetési támogatások átlátható, elszámoltatható igénybevételének, felhasználásának feltételeit?

Összegző megállapítás

A Fenntartó szociális közfeladat ellátásának megszervezése és belső szabályozottságának kialakítása szabályszerű volt.

A Fenntartó rendelkezett a Ptk.¹⁰-ban előírtaknak megfelelően Alapító okirattal¹¹, valamint a Számv. tv. által előírt Számviteli politikával¹² és annak részeként elkészítendő szabályzatokkal, valamint számlarenddel.

2. Az államháztartáson kívüli fenntartó az átvállalt szociális humánszolgáltatási közfeladathoz biztosított költségvetési támogatásokat szabályszerűen fordította-e a humánszolgáltató intézményei működtetésére? Az intézményei működtetéséhez felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolt-e?

Összegző megállapítás

A Fenntartó az átvállalt szociális humánszolgáltatási közfeladathoz biztosított költségvetési támogatásokat szabályszerűen fordította az intézményei működtetésére a 2018. évben, gazdálkodásával elszámolt.

A 2018. évben számviteli nyilvántartásában a Fenntartó szabályszerűen elkülönítette a saját és humánszolgáltatást végző intézménye gazdálkodását, valamint a költségvetési támogatások felhasználását feladatonkénti bontásban.

A Fenntartó a 2018. évben az egyszerűsített éves beszámoló készítésére vonatkozó kötelezettségének eleget tett.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

humánszolgáltatás	Külön törvényben meghatározott szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, közoktatási, felsőoktatási, kulturális közfeladatok (2014. évi Kvtv. 34. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2. alcím, 19. alcím, 2015. évi Kvtv. 43. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2016. évi Kvtv. 41. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím).
költségvetési támogatás	a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások (Áht. 1. § 14. pont). A költségvetési törvényekben (2013. évi CCXXX. törvény 33-34. §, 2014. évi C. törvény 42-43. §, 2015. évi C. törvény 40-41. §) megállapított támogatás. Például a 2015. évi C. törvény 40-41. § szerint többek között: Az Országgyűlés a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt, szolgáltatást fenntartó egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, országos nemzetiségi önkormányzat, települési vagy területi nemzetiségi önkormányzat, gazdasági társaság, és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, az Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó (a továbbiakban együtt: nem állami szociális fenntartó) részére támogatást állapít meg a következők szerint: a támogatás a nem állami szociális fenntartót a települési önkormányzatok 2. melléklet III. pont 3. alpont c)-k) pontjában és III. pont 5. alpont a) pontjában meghatározott támogatásaival azonos jogcímen, összegben és feltételek mellett illeti meg.
nem állami, nem önkormányzati (államháztartáson kívüli) intézmény fenntartó	A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi közfeladatokat /humánszolgáltatásokat ellátó intézményt fenntartó egyházi jogi személy, társadalmi szervezet, alapítvány, közalapítvány, civil szervezet, országos nemzetiségi önkormányzat, nonprofit gazdasági társaság, gazdasági társaság és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó. (2013. évi Kvtv. 35. § (1), (3) bekezdés, 2014. évi Kvtv. 33. §, 34. § (1), (4) bekezdés, 2015. évi Kvtv. 42. §, 43. § (1), (4) bekezdés, 2016. évi Kvtv. 40. §, 41. § (1), (4) bekezdés, 2017. évi Kvtv. 41. § (1), (4))

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése előírásának megfelelően.*

A Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány vezetője a jelentéstervezet megállapításaira nem tett észrevételt.

* **29. §** (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Fenntartó	Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány
² Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről (hatályos 2001. január 1-jétől)
³ Atr.	489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról (hatályos 2014. január 1-jétől)
⁴ Alaptörvény	Magyarország alaptörvénye (hatályos: 2012. január 1-jétől)
⁵ intézmény	Reménység Idősek Otthona; Reménység Szociális és Rehabilitációs Otthon; Bázis Addiktológiai Közösségi Szolgálat, Nappali Szolgálat
⁶ családi bölcsőde	Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány Csimpilimpi 1; Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány Csimpilimpi 2
⁷ MÁK	Magyar Államkincstár
⁸ Kvtv.1,2,3,4	Kvtv.1: Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény (hatályos: 2015. január 1-jétől 2018. december 31-éig) Kvtv.2: Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (hatályos: 2015. július 4-étől) Kvtv.3: Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény (hatályos: 2016. november 1-jétől) Kvtv.4: Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény (hatályos: 2017. november 1-jétől)
⁹ ÁSZ	Állami Számvevőszék
¹⁰ Ptk.	2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (hatályos 2014. március 15-étől)
¹¹ Alapító okirat	Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány Alapító okirata (hatályos: 2015. augusztus 31-étől)
¹² Számviteli politika	Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány Számviteli politikája (hatályos: 2015. január 1-jétől)

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu